

รายงานการประชุม

คณะกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ครั้งที่ 2/2551

วันอังคารที่ 8 กรกฎาคม 2551 เวลา 13.30 น.

ณ ห้องประชุมศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผู้มาประชุม

1. ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายวิชม ทองสงค์)	ประธานอนุกรรมการ
2. รองแม่ทัพภาคที่ 4 ที่ได้รับมอบหมาย (พ.ต.พัทธพล โรจนวิภาค)	รองประธานอนุกรรมการ (แทน)
3. รองอธิบดีกรมชลประทาน ที่ได้รับมอบหมาย (นายคำธร ต้นเจริญ)	รองประธานอนุกรรมการ (แทน)
4. รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายสุนทร ประทุมทอง)	รองประธานอนุกรรมการ
5. นายกองค้ำการบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายอนันต์ คลังจันทร์)	อนุกรรมการ
6. ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 42 (พ.ต.อ.สมเกียรติ เนื้อทอง)	อนุกรรมการ
7. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ต.ท.วิโรจน์ สุขเกื้อ)	อนุกรรมการ (แทน)
8. ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 15 (นายคำธร ต้นเจริญ)	อนุกรรมการ
9. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาที่ดินเขต 11 (นายวรรณะ ทรัพย์มี)	อนุกรรมการ (แทน)
10. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 (นายโกศล มณีรัตน์)	อนุกรรมการ (แทน)
11. ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 5 (นายพรพล รัชรากร)	อนุกรรมการ (แทน)

12. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช (นางลาวัลย์ เวชสาร)	อนุกรรมการ
13. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช (นายสุขุม สุขวิไล)	อนุกรรมการ
14. ประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายสุพัตร์ จิรวงศ์สวัสดิ์)	อนุกรรมการ (แทน)
15. ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช (นายบุญส่ง รัตนพร)	อนุกรรมการ (แทน)
16. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานนครศรีธรรมราช (นายจรูญ ชุนาค)	อนุกรรมการ (แทน)
17. เกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายเฉลิมศักดิ์ ลิ้มวัฒนา)	อนุกรรมการ
18. สหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช (นายวัฒนไชย บุญชูวงศ์)	อนุกรรมการ
19. ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช (นางเรวดี วิชิตยุทธภูมิ)	อนุกรรมการ
20. ทางหลวงชนบทจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายวิรัตน์ จำปา)	อนุกรรมการ
21. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายโชคชัย ภคสุวรรณ)	อนุกรรมการ (แทน)
22. หัวหน้าสำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ 4 สาขานครศรีฯ (นางสุนทรี หิรัญวรรณ)	อนุกรรมการ
23. พาณิชย์จังหวัดนครศรีธรรมราช (นางสาวคัสศรัณย์ ชำนาญกิจ)	อนุกรรมการ (แทน)
24. โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายวงศา เลียบแก้ว)	อนุกรรมการ (แทน)
25. แรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายนิกร นำภานนท์)	อนุกรรมการ
26. ผู้อำนวยการศูนย์การท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการ จว.นศ. (นายสุทธิ ศิลมัย)	อนุกรรมการ
27. อุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช (นางภณิดา ภูรัตน์โอภา)	อนุกรรมการ (แทน)

28. พัฒนาการจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายเฉลิม สุขทอง)	อนุกรรมการ
29. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายวินัย วงศ์สกุล)	อนุกรรมการ (แทน)
30. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครศรีธรรมราช (นายสุรศักดิ์ สุวรรณ)	อนุกรรมการ (แทน)
31. ประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช (นายประเสริฐ ศรีสันต์)	อนุกรรมการ
32. ประธานหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายรุจาธิศ สุขชาติ)	อนุกรรมการ (แทน)
33. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายรุจาธิศ สุขชาติ)	อนุกรรมการ (แทน)
34. นายอำเภอปากพนัง (นายร่มฉัตร ทองสุก)	อนุกรรมการ (แทน)
35. นายอำเภอเชียรใหญ่ (ธีรารัง เขมรัตน์)	อนุกรรมการ
36. นายอำเภอหัวไทร (นายทินกร มุสิกวัตร)	อนุกรรมการ
37. นายอำเภอเฉลิมพระเกียรติ (นายธวัชชัย แท้เที่ยง)	อนุกรรมการ
38. นายอำเภอจุฬาภรณ์ (นางสาวจันทร์ประภา ขอแสงรัตน์)	อนุกรรมการ (แทน)
39. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อการประสานงานโครงการฯ (นายปกรณ์ สัตยวงษ์)	อนุกรรมการ
40. ผู้แทนจังหวัดสงขลา (นายสามารถ ลีภัก)	อนุกรรมการ
41. ผู้แทนจังหวัดพัทลุง (นายอาทร มีแก้ว)	อนุกรรมการ
42. ผู้แทนมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (ดร.ก้าน จันทร์พรหมมา)	อนุกรรมการ
43. ผอ.ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ (นายปริญญา สักคะนายก)	อนุกรรมการ และเลขานุการ

17. นายฉัตร	รัชสังข์	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีฯ
18. นางสาวพิมอร	สุทธิวาริ	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
19. นางสาวเกศราภรณ์	สุวรรณชนะ	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
20. นางสาวเนาวรัตน์	หิรัญญะสิริ	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
21. นางสาวนุชนาก	สินะ	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีฯ
22. นางสาวปิ่นเพชร	สกุลส่องบุญสิริ	นักวิจัย มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
23. นางสาวบุญรัตน์	จันทร์ภักดี	จนท.ประจำสำนักประสานงานฯ
24. นางสาวรัชฎา	กตแสงรัตน์	นักวิจัยมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
25. นางสาวมาทินี	จิงจะดี	นักวิชาการเกษตรฯ สถานีพัฒนาที่ดิน
26. นายสมโชค	ณ นคร	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีฯ
27. นายพีรพันธ์	คงทอง	นักวิชาการ
28. นายวุฒิชัย	ชินวงศ์	นักวิชาการ กรมส่งเสริมการเกษตร
29. นายชุมชัย	อมรแสง	เจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้
30. นายยศธร	มาพร	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
31. นางสาวทรง	รุ่งเรืองศิลป์	ผอ.กลุ่มประสานงาน โครงการฯ
32. นายกมล	ลาศิริเมธี	กรมป่าไม้
33. นายธราพงษ์	มีมุสิทธิ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จว.นศ.
34. พ.ต.ท.สมนึก	เกือมา	ผบ.ร้อย ตชด.422 กท.ตชด.42
35. นางสาวพิศ	คำกาญ	เจ้าหน้าที่สำนักงานจังหวัดนครศรีฯ
36. นายลือศักดิ์	เอียดทองโต	สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีฯ
37. นางสาวนัตติมา	จิงรัตนุช	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีฯ
38. นายเกียรติศักดิ์	นารีเลิศ	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีฯ
39. นายปิยะ	วันเพ็ญ	ม.สงขลานครินทร์
40. นายสุกิจ	รัตนวินิจกุล	ผอ.ศูนย์พัฒนาประมงพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ
41. นายชัยณรงค์	กาพย์เกิด	นักประชาสัมพันธ์
42. นางอุไรวรรณ	สุภาแดง	สำนักงานจังหวัดนครศรีฯ
43. ว่าที่ร.ต.ชัยรัตน์	พุทธิภรณ์	ศูนย์ประมงปากพนัง
44. นางสาวสุนันท์	มีวรรณ	หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
45. นายจำนงค์	เพชรอนันต์	สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5
46. นางสาวกานต์กมล	ชมพู่ทอง	นักวิชาการ
47. นายเทิดไทย	ขวัญทอง	หน.พื้นที่ที่ประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า
48. นายวิทยา	หงส์เวียงจันทร์	รอง ผอ.ศูนย์ประสานงานสนองพระราชดำริ
49. นายเสงี่ยม	จันทร์แจ่ม	กระทรวงทรัพยากรฯ

50. นายเสวตฉัตร	บุญมิ่ง	หน.กลุ่มประสานงานโครงการพระราชดำริ
51. นายสุกิตติ	สุวดี	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและฯ นครศรีฯ
52. นายเทอดศักดิ์	ลักษณะหุต	หัวหน้ากลุ่มบริการวิชาการ ศูนย์อำนวยการฯ
53. นายศุภชัย	อักษรวงศ์	หัวหน้ากลุ่มขยายผล ศูนย์อำนวยการฯ
54. นายอนุสรณ์	สุทธิวัฒน์	เจ้าหน้าที่ศูนย์อำนวยการฯ
55. นายสัญญา	ทองรุกิจ	เจ้าหน้าที่ศูนย์อำนวยการฯ

เริ่มประชุม เวลา 13.30 น.

เนื่องจากติดภารกิจร่วมกับท่านประธานคณะกรรมการมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ท่านดิศธร วัชรโรทัย) มอบให้ผอ.ศูนย์อำนวยการดำเนินการประชุมไปก่อน

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่อง ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

กล่าวถึงการประชุมคณะกรรมการประสานการดำเนินงาน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ฯ ในวันนี้ ได้รับเกียรติเป็นอย่างสูงจากส่วนกลาง แนะนำผู้ใหญ่ที่เข้าร่วมประชุม 4 ท่าน คือ

- เลขธิการ กปร. คุณเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ
- รองเลขธิการ กปร. คุณปกรณ์ สัตยวณิช
- ประธานอนุกรรมการพัฒนาอาชีพ คุณยุคล ลี้มแหลมทอง
(รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)
- ประธานอนุกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมฯ คุณวิชัย แหลมวิไล
(รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและฯ)

และ กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน

เพิ่มเติม ขอให้เพิ่มฝ่ายประชาสัมพันธ์ เพื่อรวบรวมข่าวสารต่าง ๆ แจกให้ส่วนราชการทราบตามความเหมาะสม

โครงการนี้โครงสร้างใหญ่ ๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้แล้ว ต่อไปคงเน้นด้านการพัฒนาอาชีพ และผลกระทบจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัญหาในขณะนี้ที่เป็นปัญหาหนักที่สุดคือปัญหาการตกตะกอนใต้ท้องน้ำของลำน้ำปากพนัง ซึ่งทาง มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ช่วยกันวิจัยในการแก้ไขปัญหาต่อไป ยกตัวอย่าง ประศูระบายน้ำอุทกวิทยาประสิทธิ์ สามารถแก้ไขปัญหาการแยกน้ำได้ การเปิดปิดประศูระบายน้ำก็เปิด-ปิดตามความเหมาะสม คนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์ มีกระทบกับคนส่วนน้อย จึงอยากให้ทุกหน่วยงานนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้วย

1.1 ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

เรื่อง สิทธิมนุษยชน กรณีโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ

นายศุภชัย อักษรวงศ์ หัวหน้ากลุ่มขยายผล ศูนย์อำนาจการฯ

สืบเนื่องจากการร้องเรียนเมื่อปี 2547 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนดังกล่าว มีมติและมีมาตรการแก้ไขปัญหาดังนี้

1. ให้กรมชลประทาน เปิดปิดประตูระบายน้ำฯตามมติของคณะกรรมการระดับจังหวัด เพื่อศึกษาข้อมูลการบริหารจัดการน้ำ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งนี้ให้เริ่มดำเนินการทันที นับแต่วันที่ ได้รับรายงาน

2. ให้จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยคณะกรรมการระดับจังหวัดทำการศึกษาข้อมูลการบริหารจัดการน้ำ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามประเมินผลภายหลัง การดำเนินการเปิดปิดประตูระบายน้ำตามมติของคณะกรรมการระดับจังหวัด ทั้งนี้ให้ดำเนินการหลังจากที่กรมชลประทานได้เปิดปิดประตูระบายน้ำแล้ว ตามหลักวิชาการ

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

การเปิดปิดประตูมีความสำคัญ ใช้ 2 ระบบควบคู่กันไปคือ ระบบโทรมาตร และระบบรับข้อเสนอแนะจากประชาชน โดยให้ศูนย์อำนาจการนัดประชุมชุดเล็กก่อน เพื่อหาข้อเสนอแนะจากประชาชน แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้เข้าประชุมชุดใหญ่เพื่อพิจารณา อีกครั้ง เพื่อผลกระทบที่น้อยที่สุด

อนุกรรมการ 3 ชุด ได้ประสานกันอย่างต่อเนื่องเพื่อรับทราบปัญหาและแก้ไข ส่วนอนุพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีปัญหาหนักที่สุดคือปัญหาการตกตะกอนของดินเลนสู่ท้องน้ำ คงต้องให้ทาง กปร.ขอสนับสนุนไปยังรัฐบาลกลางให้จัดงบประมาณเพิ่มเติมให้กับกระทรวงทรัพยากรฯ ดูแลอย่างจริงจัง

มติที่ประชุม รับทราบ

1.2 คำสั่งคณะกรรมการประสานการดำเนินงานฯ ที่ 1162/2551 ลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2551 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ

นายเทอดศักดิ์ ลักษณะหุต หัวหน้ากลุ่มบริการวิชาการ ศูนย์อำนาจการฯ

ตามที่คณะกรรมการประสานการดำเนินงานฯ ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ 1/ 2551 เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณากลับกรองข้อเสนอ การขับเคลื่อนการพัฒนาขีดความสามารถของท้องถิ่นให้การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยราชการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานดังกล่าวขึ้น โดยมี ปลัดจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นหัวหน้าคณะ มีท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นคณะทำงานและเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำกรอบแผนการดำเนินงานการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นลุ่มน้ำปากพนัง ยึดสภาพของท้องถิ่นเป็นหลักส่งเสริมให้การดำเนินการในพื้นที่เกิดการบูรณาการด้วยความร่วมมือ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง

กลั่นกรองข้อเสนอ โครงการเพื่อการดำเนินงานไม่ซ้ำซ้อน และเกิดความต่อเนื่องในอนุกรรมการประสานการดำเนินงานฯ เห็นชอบ ละเอียดประสานการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบแผนที่วางไว้ รายงานความก้าวหน้าและ ประเมินผลการดำเนินงานให้คณะอนุกรรมการประสานการดำเนินงานฯ ทราบ

1.3 คำสั่งอนุกรรมการประสานการดำเนินงาน ฯ ที่ 875/2551 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2551
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานอนุรักษ์ทรัพยากรดิน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ

นายเทอดศักดิ์ ลักษณะหุต หัวหน้ากลุ่มบริการวิชาการ ศูนย์อำนวยการฯ

ในการดำเนินงาน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ ด้าน โครงสร้างพื้นฐานการพัฒนาแหล่งน้ำสามารถควบคุมบังคับน้ำได้ตั้งประสงค์แล้ว การพัฒนาและรักษาสสิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องดำเนินการควบคุมด้วย โดยเฉพาะทรัพยากรดินที่ต้องฟื้นฟูสภาพความเสื่อมโทรม ทั้งปัญหาดินพระ ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ตลอดจนการอนุรักษ์ผิวดิน การป้องกันการพังทลายของดินและการบำรุงดิน เพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์เฉกเช่นที่เคยเป็นมา จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานดังกล่าวขึ้น โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นหัวหน้าคณะ มีหัวหน้าสถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช เป็นคณะทำงานเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการ กำหนดแผนบริหารจัดการ ฟื้นฟูความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดินที่ครอบคลุมโดยใช้องค์ความรู้ตาม โครงการพระราชดำริที่เกี่ยวข้องมาดำเนินการและเน้นการบูรณาการ ให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ จัดทำแผน/โครงการ และดำเนินการโครงการนาร่องในพื้นที่ โดยการประสานงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาให้เกิดประสิทธิผล ประเมินผลโครงการ และพิจารณาผลการดำเนินงาน นำไปส่งเสริมกับพื้นที่เป้าหมาย รายงานความก้าวหน้าและประเมินผลการดำเนินงานให้คณะอนุกรรมการประสานการดำเนินงานฯ ทราบ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 1/2551 วันที่ 4 มีนาคม 2551

ผอ.ศูนย์อำนวยการฯ นายปริญญา สักคะนายก

ฝ่ายเลขฯ ได้จัดส่งรายงานการประชุมครั้งที่ 1/2551 เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2551 ให้คณะอนุกรรมการแล้ว แต่ไม่มีอนุกรรมการส่งกลับมาแก้ไข จึงขอรับรองรายงานการประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 1/2551 วันที่ 4 มีนาคม 2551

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมทราบ

3.1 รายงานการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

3.1.1 ด้านการบริหารจัดการน้ำ

ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำฯ ลุ่มน้ำปากพนังตอนล่าง (นายธงชัย ชูชาติพงษ์)

กล่าวถึง สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในลุ่มน้ำปากพนัง

ปัญหาน้ำเสีย สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่

- น้ำเค็ม รุกตัวเข้าพื้นที่ ช่วงเดือน มกราคม – เมษายน
- น้ำเปรี้ยว จากพรุควนเครื่องและพรุคลองฆ้อง
- น้ำท่วม จากฝนตกหนัก ช่วงเดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม
- น้ำแล้ง ขาดแคลนน้ำ
- น้ำเสีย จากแหล่งชุมชน

สรุปแนวพระราชดำริเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2536

1. ควรเร่งดำเนินการก่อสร้างประตูปรับน้ำปากพนัง เพราะเป็นจุดเริ่มต้น และเป็นงานหลักในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำจืด เพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค
  2. การแก้ไขปัญหาท่วมในพื้นที่ทำกินของราษฎรควรดำเนินการดังนี้
    - ขุดคลองระบายน้ำฉุกเฉินพร้อมก่อสร้างอาคารควบคุมปากคลอง
    - ขุดขยายคลองท่าพญา พร้อมก่อสร้างประตูปรับน้ำ
    - ขุดลอกคลองบ้านกลาง คลองปากพนัง คลองหน้าโกฏี พร้อมก่อสร้างประตูปรับน้ำ เพื่อช่วยการระบายน้ำลงทะเลให้เร็วขึ้น
    - ขุดคลองระบายน้ำชะอวดแพรกเมือง พร้อมก่อสร้างประตูปรับน้ำออกจากพื้นที่โครงการลงสู่ทะเลกรณีเกิดอุทกภัย
  3. กำหนดแนวเขตให้ชัดเจนและเหมาะสม เพื่อแยกพื้นที่น้ำจืดและพื้นที่น้ำเค็ม ออกจากกันให้แน่นอน โดยกำหนดให้ทิศตะวันออกของคลองปากพนัง (คลองหัวไทร) เป็นพื้นที่น้ำเค็ม โดยมอบให้กรมประมงพัฒนาจัดระบบชลประทานน้ำเค็ม ทั้งนี้ กรมชลประทานกับกรมประมงตลอดจนผู้เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณา หาแนวเขตที่เหมาะสมที่สุด
  4. พื้นที่ทางทิศตะวันตกของกลุ่มน้ำปากพนังเป็นเทือกเขาสูง ให้พิจารณาวางโครงการและก่อสร้างอ่างเก็บน้ำหรือฝายทดน้ำเพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร เพื่อการอุปโภคบริโภค และช่วยบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ตอนล่าง
- แนวทางการบริหารจัดการน้ำ กำหนดไว้ 3 กิจกรรมหลัก ดังนี้คือ

1. การบริหารจัดการน้ำตามภารกิจของกรมชลประทาน
  - 1.1 เก็บกักน้ำ
  - 1.2 ระบายน้ำ
2. การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วม
  - 2.1 พื้นฟูนิเวศแหล่งน้ำ
3. การบริหารจัดการน้ำตามภารกิจกรมชลประทาน
  - 3.1 ฤดูแล้ง เพื่อการเก็บกักน้ำ เน้นเป้าหมายหลักของโครงการ คือเก็บกักน้ำจืดไว้ใช้ทำการเกษตร-บริโภค ป้องกันน้ำเค็มรุกล้ำ แก้ไขบรรเทาคุณภาพน้ำและอื่น ๆ

เกณฑ์การกักเก็บน้ำ

1. ระดับเก็บกักสูงสุดที่+0.300 เมตร (รทก) ทำให้มีปริมาณน้ำใช้การได้ที่กักเก็บไว้ในช่วงฤดูแล้งจำนวน 6.95 ล้าน ลบ.ม. ระดับเก็บกักต่ำสุดที่ -0.300 เมตร (รทก)
2. ปริมาณน้ำต้นทุนในฤดูแล้ง 3 แหล่ง
  - น้ำที่เก็บกักในแม่น้ำปากพอง ความจุ 6.95 ล้าน ลบ.ม.
  - ปริมาณน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส ที่มีความจุ 80 ลบ.ม.
  - ปริมาณน้ำทำในฤดูแล้ง เป็นปริมาณน้ำที่ผันแปรไปแต่ละปี

เกณฑ์การจัดสรรน้ำ

1. ลำดับความสำคัญของการใช้น้ำ จะเป็นดังนี้
  - น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศทางน้ำและการประมง
  - น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
  - น้ำเพื่อการเกษตร
  - น้ำเพื่อการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม
  - น้ำเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ

เกณฑ์คุณภาพน้ำ มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านทึบน้ำ ค่าความเค็มอยู่ในสภาพธรรมชาติ ก่อนก่อสร้างโครงการฯ โดยค่าเฉลี่ยในเดือนต่าง ๆ ไม่ควรเกินกว่า + 3 ส่วนต่อพันส่วน (ppt) หรืออยู่ในช่วง 20–26 ppt เป็นสภาพน้ำกร่อย เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของแพลงก์ตอน
2. ด้านเหนือน้ำ ค่าความเค็มบริเวณที่ระดับความลึก 3 เมตร จากผิวน้ำ ต้องมีค่าไม่เกิน 2 ส่วนต่อพัน (ppt) ตามปกติควรอยู่ต่ำกว่า 0.5 ส่วนต่อพัน (ppt)

การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วม

เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศสามน้ำ (นิเวศน้ำกร่อย) ในช่วงเวลาที่เหมาะสมโดยประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ศ.เสนห์ จามริก)ขอให้คณะกรรมการบริหารจัดการน้ำยึดมั่นในหลักการ 3 ประการคือ

1. สร้างความมั่นคงของระบบนิเวศ ซึ่งเป็นฐานชีวิตที่ต้องฟื้นฟูกลับมาให้ได้
2. ต้องเป็นระบบนิเวศที่เอื้ออำนวยต่อทุกอาชีพ
3. ประสานงานเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด โดยยึดมั่นอยู่ในความพอเพียง ตามพระราชดำรัสของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วม

- ช่วงก่อนฤดูฝน (ก.ย.-ต.ค.)
  - เน้นการพร่องน้ำในระบบเพื่อเตรียมรับน้ำหลาก
- ช่วงกลางฤดูฝน (พ.ย.-ธ.ค.)
  - เน้นการระบายน้ำและตะกอนเสียออกจากระบบ

- ช่วงปลายฤดูฝน(ปลาย ธ.ค.)
  - เน้นการเริ่มกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง
- ช่วงฤดูแล้ง (ม.ค.-ส.ค.)
  - เน้นการจัดสรรน้ำให้แก่พื้นที่ปลูกพืชฤดูแล้ง
  - และเฝ้าระวังแก้ไขปัญหา น้ำเค็ม น้ำเปรี้ยว น้ำเสีย

เงื่อนไข การเปิด-ปิดประตูระบายน้ำ

1. การเปิดประตูระบายน้ำ เมื่อมีองค์ประกอบพร้อม 4 ประการคือ

สิ้นสุดการทำนาปรังของปีนั้น โดยเฉพาะพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นระบบนิเวศ 3 น้ำคือ ตั้งแต่บริเวณบ้านปากแพรก ไปถึง ปากอ่าวปากพนังเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบในการใช้น้ำจืด

เปิดประตูระบายน้ำเพื่อสร้างระบบนิเวศ 3 น้ำเมื่อค่าความเค็มของบริเวณด้านเหนือและท้ายประตูระบายน้ำ อุทกวิทยาประสิทธิ มีค่าไม่เกิน 3 PPt เพื่อการควบคุมค่าความเค็มที่ผิวน้ำบริเวณบ้านปากแพรกไม่ให้เกินค่าที่กำหนดในข้อ 1

การประปาส่วนภูมิภาคอำเภอปากพนังสามารถสำรองน้ำเพื่อการผลิตน้ำประปาได้ไม่น้อยกว่า 2 เดือน (โดยไม่นับน้ำจากแม่น้ำปากพนัง)

ปิดประตูระบายน้ำในลำน้ำสาขาย่อย เพื่อไม่ให้น้ำเค็มรุกล้ำเข้าไปได้

2. การปิดประตูระบายน้ำ

เมื่อความเค็มที่ผิวน้ำบริเวณบ้านปากแพรก เกิน 3 PPt

ปิดประตูระบายน้ำ ก่อนสิ้นฤดูฝน เพื่อกักเก็บน้ำจืดไว้ใช้ในฤดูแล้ง สำหรับการเกษตร และการประปา ซึ่งอยู่ประมาณ ปลายเดือนพฤศจิกายน ถึง ปลายธันวาคม ของทุกปี

นำเสนอเรื่องการบริหารจัดการน้ำในรูปแบบ วิถีทัศน์

3.1.2 ด้านการพัฒนาอาชีพ

เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช (นายสุขุม สุขวิไล)

กล่าวถึงการพัฒนาอาชีพใน 4 ประเด็นหลักคือ

1. ผลการดำเนินงาน ปี 2538-2550
2. ผลการดำเนินงาน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯประจำปี 2551
3. การจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ให้แก่ราษฎรในเขต โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯปี 2552-2556
4. การขอตั้งงบประมาณปี 2552 ตามกรอบ (ร่าง) แผนแม่บท
  - ผลการดำเนินงานปี 2538-3552
    1. ด้านชลประทาน (ผอ.โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำปากพนังตอนล่าง) นำเสนอแล้ว
    2. ด้านการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้
      - เขตปลูกข้าวเพื่อการค้า พื้นที่ 600,500 ไร่

- เขตปลูกข้าวเพื่อการบริโภค พื้นที่ 195,000 ไร่
- เขตปลูกปาล์มน้ำมัน พื้นที่ 533,700 ไร่
- เขตปลูกไม้ผล-ยางพารา พื้นที่รวม 147,503 ไร่
- เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง พื้นที่ 110,284 ไร่

- ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ ณ วันที่ 27 มิถุนายน 2551 ได้รับงบประมาณ 163,631,151 บาท เบิกจ่ายแล้ว 52,233,218 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.92

- การจัดทำ(ร่าง) แผนแม่บทการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ให้แก่ราษฎรในเขตโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ ปี 2552-2556 ได้แบ่งเขตการพัฒนาเป็น 5 เขต ดังนี้

1. เขตปลูกข้าวเพื่อการค้า
2. เขตปลูกข้าวเพื่อบริโภค
3. เขตปลูกปาล์มน้ำมัน
4. เขตปลูกไม้ผล-ยางพารา
5. เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

กล่าวโดยสรุป(ร่าง) แผนแม่บท

วิสัยทัศน์ เกษตรกรอยู่ดีมีสุขมีรายได้จากอาชีพการเกษตรอย่างมั่นคง ยั่งยืน และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

- พันธกิจ**
1. พัฒนาอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และตรงกับความต้องการของเกษตรกร
  2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน และทรัพยากรดินให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการเกษตรในพื้นที่
  3. พัฒนาอาชีพการเกษตรที่ครบวงจร ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และการตลาด อย่างบูรณาการ
  4. พัฒนาการอาชีพด้านการเกษตรโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ

เป้าหมาย เกษตรกรมีรายได้เพิ่มจากการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ร้อยละ 20

ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการผลิต

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมเพิ่มรายได้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเพิ่มมูลค่าผลผลิตและการแปรรูป

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล

กรอบแนวคิด

1. กำหนดเขตส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ (Zoning)
2. ส่งเสริมการทำงานในเชิงบูรณาการและครบวงจรตั้งแต่พัฒนาการผลิต แปรรูป และการตลาด
3. ดำเนินการในลักษณะโครงการนำร่องก่อนแล้วจึงขยายผล
4. ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการคิด ทำ ทุกขั้นตอน

5. ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- การขอตั้งงบประมาณปี 2552 ตามกรอบ (ร่าง) แผนแม่บท

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตั้งงบประมาณปี 2552 ตาม (ร่าง) แผนแม่บทการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ให้แก่ราษฎร รวมทั้งสิ้น 462.33 ล้านบาท ได้รับอนุมัติในเบื้องต้น 157.15 ล้านบาท

ประธานอนุกรรมการ (นายวิชม ทองสงค์)

ด้านการพัฒนาอาชีพ เน้นให้ความสำคัญในเรื่องข้าว ส่งเสริมข้าวพันธุ์ดี ที่เป็นปัญหาคือเรื่องลานตากข้าว ทุ่ง โรงสีชุมชน และเมล็ดพันธุ์ ถ้าได้รับการสนับสนุนก็จะทำให้ข้าวมีราคาดี

วิธีการ ควรมีการรวมกลุ่มขนาดย่อม โดย เกษตรจังหวัดนครศรีฯ สหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ และ นายอำเภอท้องที่ ซึ่งจะเป็หน่วยที่จะขับเคลื่อนโดยตรง เมื่อขับเคลื่อนได้แล้วก็จะเกิดเป็นยุทธศาสตร์ป้องกัน ด้านงบประมาณอยากให้ช่วยเหลือกัน โดย อบจ.และอบต.

งบประมาณของจังหวัด ทางเกษตรจังหวัดจะทำในลักษณะไข่ดาว กล่าวคือ ไข่แดง ทำหน้าที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ ส่วนไข่ขาว ทำหน้าที่เป็นพื้นที่รองรับเมล็ดพันธุ์ ส่วนพื้นที่ที่ 3 คือพื้นที่ขยายผล เป็นจุดตัวอย่าง ตอนนี้ มี 2 จุด คืออำเภอปากพนัง และอำเภอหัวไทร

งบ Function อยากให้ท่านเลขาธิการ กปร.ช่วยสนับสนุนเรื่องนาข้าว

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ (นายยุคล ลิ้มแหลมทอง)

กล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่องข้าวขณะนี้คือไม่มีลานตาก ซึ่งตอนนี้สหกรณ์กำลังรวมกลุ่ม ถ้าเป็นไปได้ต้องการให้โรงสีที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ควรนำมาใช้ประโยชน์ให้เต็มที่ อยากให้ทางฝ่ายปกครองประสานกับทางโรงสีว่าอย่าเอาเปรียบชาวบ้านมากเกินไป และอยากให้หาพื้นที่เพื่อทำลานตากข้าวให้เกษตรกรด้วย

เลขาธิการ กปร. (นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ)

ข้อเสนอแนะ 1. การใช้พื้นที่ส่วนราชการที่มีอยู่ ใช้เสริมในการทำลานตากข้าว

2. การเชิญ ธกส. เข้ามาเสริมชุมชนและโครงการที่มีความพร้อมต่าง ๆ เช่น ส่งเสริมลานตากหรือยุ้งข้าว

3.1.3 ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เลขานุการอนุพัฒนาสิ่งแวดล้อมฯ (นายอนุพันธ์ อัฐรัตน์)

กล่าวถึงคณะอนุกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมฯ ชุดปัจจุบันเกิดขึ้นจากการปรับปรุงคณะทำงานชุดเดิม โดย คำสั่งคณะกรรมการพิเศษเพื่อการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2550 ในส่วนของคณะอนุกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมฯ มอบหมายให้รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธานอนุกรรมการ เจ้าหน้าที่กรม

ควบคุมมลพิษ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็น อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ คณะทำงานฯ ได้มีการจัดประชุมเพื่อทบทวน(ร่าง) แผนการบริหารจัดการและ พื้นที่นิเวศลุ่มน้ำปากพนัง ปี 2550-2559 ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ 18 มาตรการ 38 โครงการ และที่ ประชุมได้มีมติให้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการและพื้นที่ นิเวศลุ่มน้ำปากพนัง ปี 2550-2559 โดยมีรองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นประธานคณะทำงาน และผู้แทนจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นคณะทำงานทำหน้าที่ประสานติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และรายงานต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมฯ โดยมีความก้าวหน้าดังนี้

การดำเนินงาน

1. โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2550-2551 มี 6 โครงการ
  - โครงการติดตามประเมินเพื่อขยายผลโครงการจัดการมลพิษแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทต่าง ๆ ในลุ่มน้ำปาก พนัง จำนวน 14 สถานี โดยตรวจวัด 4 ครั้ง/ปี
    - ตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลในอ่าวปากพนังและชายฝั่งทะเล ส่วนใหญ่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล
  - 2. โครงการชุดลอกร่องน้ำและตะกอนทรายทับถม บริเวณลุ่มน้ำปากพนัง
  - 3. การพัฒนาเครือข่ายองค์กรในพื้นที่ลุ่มน้ำ
    - จัดทำแนวทางการจัดทำแผนส่งเสริมการมีส่วนร่วมเครือข่ายอนุรักษ์ลุ่มน้ำปากพนังปี 2550
    - จัดทำคู่มือการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - 4. บำบัดฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยก่อสร้างบำบัดน้ำเสียขนาดเล็กแล้วเสร็จ จำนวน 2 แห่ง คือ
    - บริเวณหลังเรือนจำ บำบัดน้ำเสียแบบ Wetland รับน้ำเสียได้ 40 ลบ.ม./วัน
    - บริเวณวัดนาควารี บำบัดน้ำเสียแบบเติมอากาศ รับน้ำเสียได้ 600 ลบ.ม./วัน
  - 5. การบำบัดฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม (องค์การจัดการน้ำเสีย)
    - บริเวณถนนสุขาภิบาล บำบัดน้ำเสียแบบแยกถังสำเร็จรูป รับน้ำเสียได้ 250 ลบ.ม./วัน
  - 6. โครงการรณรงค์รักษ้แม่ น้ำปากพนัง โครงการรณรงค์และจัดการเพื่อพัฒนาโครงการ
    - โครงการรณรงค์รักษ้แม่ น้ำปากพนัง โดย ตักขยะในแม่น้ำวันลอยกระทง
    - โครงการรณรงค์และจัดการเพื่อการพัฒนาโครงการสิ่งแวดล้อมในเขตเมือง เช่น รณรงค์ภาวะโลกร้อน
- โครงการที่กำลังดำเนินการในปี 2551 มี 6 โครงการ
  1. โครงการติดตามประเมินเพื่อขยายผลโครงการจัดการมลพิษและแหล่งกำเนิดมลพิษต่าง ๆ ในลุ่มน้ำปาก พนัง (กรมควบคุมมลพิษ)
  2. โครงการป้องกันไฟป่า และโครงการป้องกันป่าพรุ
  3. โครงการชุดลอกร่องน้ำและตะกอนทรายทับถมบริเวณลุ่มน้ำปากพนัง (กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี) ดำเนินการไปแล้ว ร้อยละ 40
  4. โครงการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภค (กรมอนามัย) ดำเนินการไปแล้ว ร้อยละ 80
  5. โครงการจัดระบบโครงสร้างการพัฒนาที่ดิน ดำเนินการไปแล้ว ร้อยละ 10
  6. การบำบัดฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม โครงการที่อยู่ระหว่างการเสนอของบประมาณในปี 2552

มี 19 โครงการ อีก 15 โครงการที่เหลือ อยู่ระหว่างการแจ้งผลการดำเนินงานของหน่วยงาน

3.2 การจัดตั้งศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผอ.ศูนย์อำนวยการฯ (นายปริญญา สักคะนายก)

กล่าวถึงการเปลี่ยนชื่อหน่วยงานจากเดิมคือ กองอำนวยการ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เปลี่ยนชื่อหน่วยงานใหม่เป็น ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยความเห็นชอบของ ก.พ. มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารการดำเนินงาน การปฏิบัติการ แก้ไขปัญหาอุปสรรคและติดตามผลการดำเนินงานของโครงการฯ รวมทั้งประสานการดำเนินงาน การปฏิบัติการกับคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการลุ่มน้ำ การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาสังคม การพัฒนาและรักษาสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์กลางรวบรวมวิเคราะห์และประเมินผลข้อมูลเพื่อการจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ที่จะให้บริการสนับสนุนการดำเนินงานในทุกภาคส่วนตลอดจนพัฒนาองค์ความรู้แล้วนำไปแพร่ขยายผลสู่การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งติดตามประเมินผลงาน เฝ้าระวังการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานที่คณะอนุกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการฯ กำหนดและปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในการดำเนินงานโครงการฯตามที่ยังบังคับบัญชามอบหมาย โดยแบ่งงานออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มบริหาร แบ่งเป็น 3 ฝ่ายคือ

ฝ่ายบริหารทั่วไป

ฝ่ายประชาสัมพันธ์

ฝ่ายปฏิบัติการเครื่องกล

2. กลุ่มบริการวิชาการ แบ่งเป็น 4 กลุ่มงาน คือ

2.1 กลุ่มงานพัฒนาสารสนเทศ

2.2 กลุ่มงานศึกษาและพัฒนากิจการบริหารจัดการน้ำ

2.3 กลุ่มงานศึกษาและพัฒนาด้านอาชีพ

2.4 กลุ่มงานศึกษาและฟื้นฟูระบบนิเวศ

3. กลุ่มขยายผล

3.1 กลุ่มงานส่งเสริมการใช้น้ำชลประทาน

3.2 กลุ่มงานส่งเสริมและขยายผลด้านการพัฒนาอาชีพ

3.3 กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

ผอ.ศูนย์อำนวยการ (นายปริญญา สักคะนายก)

แจ้งที่ประชุมทราบ วันที่ 8 กรกฎาคม 2551 เป็นวันครบรอบ 103 ปี ที่รัชกาลที่ 5 เสด็จมายังพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเพื่อเปิดโรงไฟฟ้า แห่งแรกของภาคใต้ ทางเทศบาลได้ทำพิธีบางสรวงที่บ้านพักนายอำเภอ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องที่เสนอที่ประชุมทราบ

4.1 โครงการควบคุมปริมาณวัชพืชในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

นายศุภชัย อักษรวงศ์ หัวหน้ากลุ่มขยายผล ศูนย์อำนวยการฯ

ความเป็นมา

การพัฒนาแหล่งน้ำโดยการก่อสร้างระบบชลประทานเพื่อการควบคุมบังคับน้ำ ให้สามารถเก็บกักน้ำจัดไว้ใช้การอุปโภคบริโภคและการเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม เกิดสภาพน้ำนิ่ง การแพร่กระจายวัชพืชน้ำที่รวดเร็ว

ปัญหาวัชพืชมากเกินไป

คุณภาพสิ่งแวดล้อม เกิดการเน่าเสียสะสมในลำน้ำ การบริการจัดการน้ำ ปัญหาการใช้น้ำ การระบายน้ำ การสูญเสียอื่น ๆ การสัญจรทางน้ำไม่สะดวก

- ❖ มาตรการลดผลกระทบจากวัชพืชน้ำ ไม่ให้มีวัชพืชน้ำปกคลุมเกิน 2 % ของพื้นที่ผิวน้ำ

การดำเนินการ

1. โดยการใช้เครื่องจักรกลและแรงคนดำเนินการ และในช่วงฤดูน้ำหลากโดยการเปิดประตูระบายน้ำ เพื่อระบายวัชพืชลอยน้ำออกสู่ทะเล แต่ในปัจจุบันไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากชุมชนท้องถิ่นไม่ยินยอม
2. สืบเนื่องจากการติดตามงาน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ โดยนายกรัฐมนตรียุติ ได้ให้นโยบายเร่งรัดการดำเนินงานในส่วนปัญหาวัชพืชให้หน่วยงานอื่นมาสนับสนุน หน่วยงานหลักคือกรมชลประทาน กรมราชทัณฑ์ กรมโยธาธิการฯ สรุปการดำเนินงาน
  - ปี 2545 ใช้งบประมาณดำเนินการ 9,979,610 บาท
  - ปี 2546 มีกิจกรรมเพิ่มขึ้นคือการนำวัชพืชมาใช้ประโยชน์คือทำปุ๋ยหมัก 260 ตัน ใช้งบประมาณดำเนินการ 13,805,000 บาท
  - ปี 2547 ได้กำหนดแนวทางว่าจะส่งมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.) รับไปดำเนินการ ร่วมกับกรมชลประทาน ได้มีการส่งมอบกัน 52 อบต. โดยกรมชลประทานใช้งบของกรมชลประทาน และอบต. ใช้งบของ กปร.

สรุปผลจากการดำเนินการและปัญหาอุปสรรคโดยรวมได้ดังนี้

1. กรมชลประทานหน่วยงานเดียว มีข้อจำกัดด้านงบประมาณไม่สามารถควบคุมปริมาณไม่ให้เกินผลกระทบได้
2. การปล่อยให้แพร่กระจายในแหล่งน้ำสะสม เป็นสาเหตุให้เกิดการแพร่กระจายของวัชพืชน้ำครอบคลุมทั้งพื้นที่และมีปริมาณหนาแน่น เป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขซ้ำแล้วซ้ำอีก
3. มีวัชพืชตัวใหม่ที่หยั่งรากถึงท้องคลองเรียกกันว่าผักกระฉูด ยากแก่การกำจัด
4. ตามงบประมาณที่ได้รับปีละครั้งไม่สามารถควบคุมปริมาณที่สมดุลกับการแพร่กระจายได้ทัน

การกำหนดแนวทางดำเนินการ

จากการหารือของผู้เกี่ยวข้องในประเด็นปัญหาดังกล่าว มีการดำเนินการดังนี้

1. แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ
2. ประเด็นเร่งด่วนการกำจัดวัชพืช

กรมชลประทาน ได้ตั้งประมาณการค่าใช้จ่ายเพื่อการกำจัดวัชพืช ปี 2547 สรุปได้ดังนี้

- ปริมาณงานการกำจัดวัชพืชทั้งหมด 490 สายคลอง วงเงิน 18,478,000 บาท
- ได้รับงบประมาณปี 2551 แล้ว วงเงิน 9,034,000 บาท
- ยังไม่ได้รับงบประมาณ วงเงิน 9,444,800 บาท

2.2 การจัดทำฐานข้อมูล โดยการสำรวจข้อมูลพื้นที่และความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. ข้อมูลเบื้องต้น - แม่น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จำนวน 842 คลอง

- อปท. ที่เกี่ยวข้อง 55 อบต.
- จากการสอบถามความพร้อม อปท.

มีความพร้อม จำนวน 20 อบต.

เกินศักยภาพ จำนวน 35 อบต.

- การประเมินปริมาณงานการกำจัดวัชพืชจากข้อมูลสำรวจวัชพืชในลำน้ำ 825 สายคลอง วงเงิน 29,075,900 บาท

2. ข้อมูลวิเคราะห์

2.1 ขนาดลำน้ำความกว้างคลองเกินกว่า 14 เมตร จำนวน 93 สาย

2.2 ขนาดลำน้ำความกว้างคลองน้อยกว่า 14 เมตร จำนวน 732 สาย

ประเด็นเสนอเพื่อพิจารณา

1. การดำเนินการกำจัดวัชพืชในปัจจุบันที่ต้องดำเนินการควบคุมปริมาณไม่ให้เกินตามมาตรการลดผลกระทบ ในส่วนที่ยังขาดงบประมาณดำเนินการ
2. การกำหนดมาตรการและการดำเนินการโดยความร่วมมือ รับผิดชอบในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อการแก้ปัญหาที่เบ็ดเสร็จต่อไป

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

ตกลงว่าของงบประมาณ 9 ล้าน

นายศุภชัย อักษรวงศ์ หัวหน้ากลุ่มขยายผลศูนย์อำนวยการฯ

ฐานข้อมูลที่กรมชลประทานทำไว้เดิม 18 ล้าน ได้รับเมื่อปี 2551 แล้ว 9 ล้าน ยังไม่ได้รับงบประมาณอีก 9 ล้าน

เลขานุการ กปร. (นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ)

ข้อเสนอแนะ 1. แนวทางดำเนินการยังไม่ชัดเจน

2. เมื่อสรุปแนวทางดำเนินการที่ชัดเจนได้แล้ว ในส่วนของงบประมาณน่าจะมีความเป็นไปได้ ถ้ามีวิธีการใช้ประโยชน์ที่ชัดเจน เช่น ทำเป็นโรงงานผลิตปุ๋ย มีข้อมูลการศึกษาบ้างหรือยัง

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

ได้สอบถามทางศูนย์อำนาจการฯ ว่า มีข้อมูลการศึกษาบ้างหรือไม่

นายศุภชัย อักษรวงศ์ หัวหน้ากลุ่มขยายผลศูนย์อำนาจการฯ

ในส่วนของกรนำวัชพืชมาใช้ยังไม่ได้ทำการศึกษา

เลขาธิการ กปร. (นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ)

เมื่อดูทิศทางต่าง ๆ แล้ว มาตั้งเรื่องโครงการปุ๋ย

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ (นายยุคล ลิ้มแหลมทอง)

เสนอแนะ น่าจะทำปุ๋ยหมัก

พัฒนาที่ดินจังหวัดนครศรีฯ

ปัจจุบันนี้มีโรงงานทำปุ๋ยอยู่ที่ อำเภอหัวไทร หมู่ที่ 2 และ อำเภอกะระเกด

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

เห็นด้วยกับท่านเลขานุการฯว่า การใช้บ 18 ล้านทุกปีไม่คุ้ม น่าจะส่งเสริมเรื่องการผลิตปุ๋ย และ ส่งเสริมพืชผักสวนครัวในรัศมีลำน้ำ นำผักตบชวาและผักกระเฉดขึ้นมาเข้าโรงปุ๋ย แล้วสนับสนุนเครื่องหันซาก พืชแทน ราคาประมาณ 1-2 แสนบาท/ตัว นำมาช่วยประมาณ 8 ตัว

เลขาธิการ กปร. (นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ)

การนำผักกระเฉดหรือผักกระเฉดขึ้นมาแล้วไม่มีที่ทิ้ง ถ้าทิ้งริมลำน้ำสุดท้ายก็จะไหลลงสู่ลำน้ำ ตามเดิม ทำให้เกิดความตื้นเขินและเกิดตะกอนดินมากขึ้น แต่ถ้าสามารถสร้างกลุ่มชุมชนทำปุ๋ย น่าจะเป็นการ แก้ไขแบบยั่งยืนมากกว่า

ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 15 (นายคำจร ตันเจริญ)

กล่าวว่า วัชพืชลอยน้ำโดยเฉพาะผักกระเฉด กรมชลประทานในฐานะผู้ดูแลลำน้ำ เเท่าที่สังเกต เมื่อผักตบชวาลอยมา เอาสิ่งดังกล่าวขึ้นมาแล้วต้องมีลานเก็บ เพื่อจะได้นำไปทำปุ๋ยหมัก คงต้องอาศัยกรมพัฒนา ที่ดินช่วย

นายปิยะ วัฒนพิชญ์ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)

- ข้อเสนอแนะ**
1. ผักตบชวานำมาทำแปลงผักลอยน้ำได้
  2. การนำผักตบชวามาผลิตปุ๋ย เพื่อส่งขาย ซึ่งอบต. 6 อบต.ดำเนินการอยู่แล้ว

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

สรุปว่า งานที่มีอยู่ 9 ล้านกรมชลประทานมีพื้นที่ดำเนินการแล้ว ส่วนพื้นที่ที่เหลือทางจังหวัดมอบให้ท่าน รองสุนทรฯประสานท้องถิ่นและคณะอนุพัฒนาอาชีพฯ

ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำฯ ลุ่มน้ำปากพนังตอนล่าง (นายธงชัย ชูชาติพงษ์)

เพิ่มเติม ตามที่ ผศ.ชป.15 กล่าวถึงเครื่องเก็บผักตบชวาแบบติดฝั่ง ระบบสายพานลำเลียง ยังไม่มี ถ้ามี สิ่งประดิษฐ์ตัวนี้สามารถดึงผักตบชวาขึ้นฝั่งได้เลย ถ้าที่ประชุมเห็นด้วยขอเสนอให้นำมาติดตั้งที่ห้วงงาน 1 จุด

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

นำเสนอใจ ขอทราบข้อมูล

ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำฯ ลุ่มน้ำปากพนังตอนล่าง (นายธงชัย ชูชาติพงษ์)

เป็นสิ่งประดิษฐ์ของกระทรวงวิทยาศาสตร์ ราคาประมาณ 1 ล้านบาท ประสิทธิภาพสามารถเก็บ ผักตบชวาได้ 20 ตัน/ชั่วโมง

เครื่องเก็บผักตบชวาระบบโซฟาลำเลียงแบบติดตั้งริมฝั่ง โดยสุทธิเจตน์ จันทรศิริ จากกลุ่มวิจัย และพัฒนาสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) เครื่องเก็บผักตบชวาระบบโซฟาลำเลียงแบบติดตั้งริมฝั่ง ใช้พลังงานไฟฟ้าขับเคลื่อนมอเตอร์ต้นกำลังในการเดินเครื่อง และอาศัยการไหลของกระแสน้ำในการพัดพาผักตบชวาเข้าเครื่อง จึงทำให้ประหยัดพลังงาน ต้นทุนในการเดินเครื่องต่ำสะดวกในการรวบรวม ผักตบชวาให้ได้ปริมาณมากๆ ในการนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น ได้แก่ ปุ๋ยหมัก, เครื่องหัตถกรรม เป็นต้น ซึ่งได้จดสิทธิบัตรเรียบร้อยแล้ว เพราะเห็นว่าเป็นแนวคิดของคนไทย และคนไทยน่าจะได้ประโยชน์จากแนวคิดนี้

รองเลขาธิการ กปร. (นายปกรณ์ ลัตยวณิช)

ประเด็นเรื่องผักตบชวาคงไม่ใช่เรื่องงบประมาณอย่างเดียว การดูแลสายคลอง อยากให้ห้องจัดการบริหารส่วนจังหวัด รับไปดำเนินการโดยตรง

ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 15 (นายกำธร ต้นเจริญ)

ปริมาณผักตบชวามีจำนวนมาก การนำขึ้นมาและการเกิดใหม่ คงไม่ทัน ต้องมีสถานีเก็บหลาย สถานี

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

เสนอให้ท่านเลขานุการประสานกระทรวงวิทย์ฯ ขอมมา 2 ตัว วางที่ศูนย์อำนาจฯ 1 ตัว และให้ศูนย์อำนาจฯ มอบให้ อบจ. 1 ตัว

รองนายกอบจ. (นายอนันต์ คลังจันทร์)

กล่าวขอบคุณที่ได้เห็นความสำคัญของ อบจ. ขณะนี้ ทางอบจ. ก็ได้ดำเนินการแล้วหลายรูปแบบจากการศึกษาพบว่าตอนนี้มีเทคโนโลยีตัวใหม่คือเรือกำจัดผักตบชวา ราคาประมาณ 13 ล้านบาท ยาวประมาณ 10 เมตร กว้างประมาณ 7 เมตร

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

ราคาทำไมต่างกันเยอะมาก\

ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำฯ ลุ่มน้ำปากพนังตอนล่าง (นายธงชัย ชูชาติพงษ์)

ที่รองนายก อบจ.กล่าวถึงเป็นเรือกำจัดผักตบชวาที่สามารถวิ่งไปในน้ำได้ แต่ที่เสนอนั้นเป็นเครื่องเก็บผักตบชวาระบบโซ่พาลำเลียงแบบติดตั้งชายฝั่ง เคลื่อนที่ไม่ได้ ของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รองนายกอบจ. นายอนันต์ คลังจันทร์

เพิ่มเติม แบบ 13 ล้าน มีสายพานลำเลียง และต้องมีเรือที่ลำเลียงอีกซึ่งยุ่งยากลำบาก ไม่สนใจ

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

เสนอทั้ง 2 แบบได้หรือไม่ แต่ขอแบบของกระทรวงวิทย์ฯ ก่อน 2 ตัว แต่ก็สนใจแบบ 13 ล้าน น่าจะแก้ปัญหาในระยะยาวได้ โดยไม่ต้องใช้งบประมาณ 18 ล้านทุกปี อบจ.สนใจหรือไม่

รองนายกอบจ. นายอนันต์ คลังจันทร์

อบจ.ไม่สนใจแบบ 13 ล้าน แต่สนใจแบบบาส แต่ต้องนำมาปรับปรุงแบบใหม่โดยใช้ระบบไฮโดรลิกเข้ามาช่วยและใช้แมกโคคัก น่าจะคุ้มทุนมากกว่า

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

สรุปว่า ให้ศูนย์อำนาจฯทำเป็นบันทึกไว้แล้วค่อยสรุปผ่านท่านเลขาธิการ กปร.อีกครั้ง ส่วนเรื่องผักกระเฉดที่รากลึก ไม่สามารถนำขึ้นได้คงต้องขอความช่วยเหลือจากส่วนกลาง

นายศุภชัย อักษรวงศ์ หัวหน้ากลุ่มขยายผลศูนย์อำนวยการฯ

เพิ่มเติม - ปัญหาของฝักกระเจดคือการจัดเก็บ เมื่อ อบจ. เข้ามาร่วมแล้ว ภาควิชาการน่าจะคิดออกแบบเครื่องมือที่จะนำมาใช้จัดการกับฝักกระเจดให้ได้

- ปัญหาอีกด้านคือการนำฝักกระเจดไปใช้ประโยชน์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านใดได้บ้าง นอกจากทำปุ๋ย

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

สอบถามข้อมูลทางสถานีพัฒนาที่ดิน

สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีฯ

ไม่มีปัญหา แต่ยังไม่เคยนำฝักกระเจดมาทำปุ๋ยหมัก

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

อยากให้ทดลองทำดู แต่วิธีการนำฝักคบขบขี้ขึ้นมายังไม่ค่อยมีข้อมูล ขอทราบวิธีที่ใช้ปัจจุบัน

ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำฯ ลุ่มน้ำปากพนังตอนล่าง (นายธงชัย ชูชาติพงษ์)

ปัจจุบันใช้แมกโคคิงขึ้นมา เพราะฝักกระเจดต้องใช้แมกโคคิงอย่างเดียว

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

ต้องทำการศึกษาเพิ่มเติมว่า จะทำให้ฝักคบขบขี้สุกพันธุ์ได้อย่างไร สามารถตั้งเป็นโจทย์วิจัยได้ ส่วนที่เหลือให้ท่านรองสุนทรฯ ช่วยประสานไปยังพื้นที่ด้วย

4.2 การดำเนินการโครงการนำร่องแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยว

สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีฯ

สภาพดินในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ มีสภาพที่แตกต่างกันไป มีพื้นที่ดินเปรี้ยว 2 แสนกว่าไร่ การใช้ประโยชน์ต้องมีการปรับปรุงแก้ไข วิธีการแก้ดินเปรี้ยวตามแนวพระราชดำริ “โครงการแก้ดิน” เริ่มจากวิธีการ “แก้ดินให้เปรี้ยว” โดยการทำให้ดินแห้งและเปียกสลับกันไป จนกระทั่งพืชไม่สามารถขึ้นและเติบโตได้ จึงหาทางแก้ไขความเป็นกรดจัดของดิน โดยมีศูนย์ศึกษาพิบูลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นหน่วยดำเนินการสนองพระราชดำริในการศึกษา

ผู้แทนพัฒนาที่ดิน

โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับปรุงดินเปรี้ยว ตามทฤษฎีแก้ดิน จว.นศ.

การดำเนินงาน

- คัดเลือกพื้นที่ โดยเป็นดินเปรี้ยวจัด มีระบบชลประทานเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เกษตรกรมีความสนใจและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- กำหนดพื้นที่เป้าหมาย และกำหนดขอบเขตการดำเนินงาน
- ศึกษาลักษณะทรัพยากรดิน การใช้ประโยชน์ที่ดิน และจัดแบ่งเขตพื้นที่ในการปรับปรุง
- กำหนดกิจกรรมการดำเนินการต่าง ๆ
- จัดพื้นที่สาธิต
- ประสานเกษตรกรเจ้าของพื้นที่ซึ่งเอาจริงเอาจังให้ความสนใจกิจกรรม

ตัวอย่างรูปแบบ

1. รูปแบบในการพัฒนาพื้นที่ปลูกข้าว
2. รูปแบบในการพัฒนาพื้นที่ทิ้งร้าง
3. รูปแบบในการพัฒนาพื้นที่ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น และปาล์มน้ำมัน
4. รูปแบบในการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน

กิจกรรมที่ดำเนินการ

1. อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร
2. การจัดระบบโครงสร้างการพัฒนาที่ดิน
3. การปรับปรุงบำรุงผิวดินด้วยวัสดุปูน
4. การจัดการระบบน้ำ
5. การใช้สารอินทรีย์ชีวภาพต่าง ๆ
6. ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด
7. วิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

แผนการดำเนินงานปีงบประมาณ 2552 กรมพัฒนาที่ดิน

1. การจัดระบบโครงสร้างการพัฒนาที่ดิน
2. การปรับปรุงดิน
3. การปรับปรุงบำรุงดิน
4. อบรมเกษตรกร ในพื้นที่ 5,000 ไร่
5. อำนวยความสะดวก สำนวญออกแบบ และควบคุมงาน
6. ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน
7. วิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

สรุปผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. พื้นที่นาได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น 20 %
2. พื้นที่นาว่างกลับมาใช้ประโยชน์ได้ 100%
3. พื้นที่ไม้ผล ไม้ยืนต้นให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น 20 %

4. มีการพัฒนาระบบชลประทานให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด
5. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน
6. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

พัฒนาที่ดินนครศรีฯ

เพิ่มเติม จะเน้นเรื่องการขยายผล

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

ให้ทำผลลัพธ์ให้สำเร็จ

เลขาธิการ กปร. (นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ)

เห็นด้วยกับแนวทางทฤษฎีแก้งดินแต่คงต้องใช้เวลา และความอดทนพอสมควร พื้นที่ที่มีอยู่กำลังเน้น พื้นที่ที่เป็น โครงสร้างของดินเปรี้ยวเป็นการนำเสนอตัวอย่าง แล้วค่อยขยายไปเรื่อย ๆ

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

กลุ่มพื้นที่เป้าหมายในพื้นที่นำร่องให้เน้นเรื่องความอดทน เพราะต้องใช้เวลา แต่ถ้าเปลี่ยนแปลงได้จะคุ้มมาก

สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีฯ

ได้นำรูปแบบและวิธีการที่ทำสำเร็จแล้วมาใช้ คงไม่ต้องนับศูนย์ใหม่

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ประธาน (นายวิชม ทองสงค์)

สรุปประเด็นในการประชุม

ในส่วนของจังหวัดมอบให้รองสุนทรฯ ช่วยกำกับดูแล และให้รองสุนทรฯ เรียกประชุมนายอำเภอในเขตลุ่มน้ำปากพนัง โดยให้เวลานายอำเภอได้เก็บรวบรวมข้อมูลระดับตำบลมาก่อน รวมทั้งข้อมูลผักตบชวาด้วย และให้กรมชลประทานเก็บรวบรวมพื้นที่ที่เหลือ เช่น พื้นที่ทำนา จำนวนโรงสี ลานตากข้าว ช้างเก็บข้าว แล้วนำข้อมูลมาปรึกษาร่วมกันเพื่อจะให้เห็นภาพการขับเคลื่อน เมื่อได้ตัวเลขทางศูนย์อำนาจการแล้วก็จะได้ศึกษาถึงแนวทางการปฏิบัติจริงว่า จะแก้ไขปัญหาเรื่องผักตบชวากันอย่างไร

ท่านรองสุนทรฯ อาจจะเชิญกระทรวงเกษตรเข้าร่วมด้วย อาจจะเป็นชุดเล็ก เพื่อขับเคลื่อนเรื่องการพัฒนาอาชีพ การให้ความสำคัญของการทำนา ส่วนอนุพัฒนาดิ่งแควดล้อมฯ รับไปประเด็นใหญ่คือเรื่องตะกอนใต้ท้องน้ำ คงต้องให้ส่วนกลางนำไปพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

แนวทางที่ปรึกษาในวันนี้คงจะได้นำไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติต่อไป

มติที่ประชุม

รับทราบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ

ประธานกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน

ปิดการประชุม เวลา 17.30 น.

ผู้จัดรายงานการประชุม
(นายเทอดศักดิ์ ลักษณะหุต)

นายช่างชลประทาน 7

ผู้ตรวจรายงานการประชุม
(นายปริญญา สักคะนายก)

ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการและประสานการพัฒนา
พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ